

Øvelsesledelsen

Samlet evalueringsrapport

Krisestyringsøvelse 2003 (KRISØV 2003)

3. – 7. november 2003

Januar 2004

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Forord	3
1. Planlægning.....	4
2. Gennemførelse	5
<i>Drejebog/indspil</i>	7
<i>Det efterretningsmæssige grundlag</i>	7
<i>Øvelsstagere</i>	7
<i>Decentrale svarceller</i>	7
<i>Øvelsesmetode</i>	8
<i>Hjemmeside</i>	8
<i>Presse</i>	8
<i>Kommunikation</i>	11
3. Erfaringer med den nationale beredskabsplan	11
4. Sammenfattende fremadrettede anbefalinger	12
Bilag Udkast til øvelsesdirektiv for krisestyringsøvelse 2005 (KRISØV 2005)	124

Forord

I foråret 2002 blev der i regi af Kriseberedskabsgruppen gennemført en gennemgang af den nationale beredskabsplanlægning efter terrorangrebene i USA den 11. september 2001. Der blev i gruppens "lessons learned" af 12. marts 2002 bl.a. peget på behovet for dels at udarbejde en national beredskabsplan, dels at afholde en større national krisestyringsøvelse i slutningen af 2003.

I forlængelse heraf blev der nedsat en arbejdsgruppe (øvelsesledelse) med repræsentanter fra Beredskabsstyrelsen, Rigspolichefen, Forsvarskommandoen og Forsvarets Efterretningstjeneste med henblik på at planlægge og gennemføre en national krisestyringsøvelse (KRISØV 2003) i perioden 3. – 7. november 2003.

Øvelsen fokuserede på procedurer i forbindelse med krisestyringsforanstaltninger samt planer i forbindelse med større naturkatastrofer og planer for håndtering af terrorhandlinger og trusler om terror. Der var ikke forud for øvelsen etableret forhøjet beredskab.

Kriseberedskabsgruppen samt et bredt udsnit af ministerier og centrale myndigheder og styrelser deltog i øvelsen som øvelsestage. Herudover var et stort antal decentrale myndigheder involveret for at bistå øvelsestage med fagspecifik information.

Det overordnede formål med KRISØV 2003 var at øve de nationale krisestyringsprocedurer, såvel interne som eksterne, med hovedvægt på aktivering og forøgelse af beredskabet samt presse- og informationstjeneste. Endvidere var et af målene med øvelsen at afprøve arbejdsudkastet til den nationale beredskabsplan samt de underliggende plankomplekser.

Under øvelsen gennemførtes en række scenarier, der blev udarbejdet ud fra hvad der rent faktisk kunne tænkes at ske eller er sket i virkeligheden. Til hvert scenario blev der udpeget en hændelsesansvarlig for at sikre fremdriften i udviklingen af indspil. Alle indspil fremgik af en elektronisk drejebog, der var Øvelsesledelsens primære arbejdsredskab under øvelsen.

Til brug for øvelsen blev der oprettet en øvelseshjemmeside, www.krisoev.dk, der bl.a. indeholdt de to daglige aviser, telegramnyheder, myndighedsinformation og pressemeddelelser samt vejrudsigter. De to daglige aviser, "Morgenposten" og "Ekstra-posten" samt de løbende telegramnyheder blev udarbejdet af pressecellen i øvelsesledelsen. På hjemmesiden blev myndighedernes information (borgerinformation, pressemeddelelser m.v.), der normalt ville foreligge på myndighedernes egne hjemmesider, publiceret.

Mandag den 3. november 2003 kl. 10.00 mødtes repræsentanter fra samtlige øvelsesdeltagere til en kort øvelsesintroduktion og præsentation af udgangssituationen, der bestod af en ekstraordinær TV-avis omhandlende den kraftige orkan, der var ved at ramme Danmark. Under et af indslagene skete en voldsom eksplosion på Storebæltsbroen (vestbroen), hvilket var startskuddet til selve øvelsen. Udover orkanen og eksplosionen på Storebæltsbroen, blev deltagerne senere under øvelsen nødt til at agere og træffe foranstaltninger i forbindelse med et udslip og spredning af biologisk kampstof, spredning af koppevirus og varsel om snestorm.

1. Planlægning

Generelt

Planlægningen af Krisestyringsøvelse 2003 tog godt et år. I denne periode mødtes deltagerne i øvelsesplanlægningsgruppen med jævne mellemrum for at udarbejde øvelsesbestemmelser samt udvikle og koordinere øvelsens drejebog.

Det er øvelsesledelsens opfattelse, at planlægningen generelt forløb tilfredsstillende. Der blev anvendt megen tid på fastlæggelsen af den overordnede øvelsesmetode. I forbindelse med planlægningsmøder var der ofte for mange afbud. Dette må betragtes som u hensigtsmæssigt da planlægningen er afhængig af det tværgående samarbejde mellem de deltagende parter.

Øvelsesledelsens interne planlægning

For så vidt angår planlægningen af de enkelte hændelser må det fra øvelsesledelsens side erkendes, at de hændelsesansvarlige ikke i tilstrækkelig god tid inden øvelsen havde taget kontakt med relevante ressourcepersoner (kontrolstaben) hos de primære øvelsestagere med henblik på planlægningen af de enkelte hændelser.

Dette forhold skal der naturligvis tages højde for ved fremtidige øvelser, hvor repræsentanter fra de primære øvelsestagere (kontrolstaben) skal udpeges og deltage i selve øvelsesplanlægningen på et meget tidligere tidspunkt.

En myndighed har peget på, at der fra øvelsesledelsens side ikke var inddraget medarbejdere fra de centrale myndigheder til at bistå øvelsesledelsen med planlægningsarbejdet. Det skal dog hertil bemærkes, at Øvelsesledelsen den 15. maj 2003 udsendte et orienteringsbrev til samtlige ministerier og styrelser, hvori der blev anmodet om, at øvelsestagere – specielt på infrastrukturuområdet (el, tele og trafik) og sundhedsområdet – udpegede en medarbejder, der kunne bistå øvelsesledelsen med den nærmere planlægning af øvelsen. Det var meget få myndigheder, der responderede på denne opfordring.

Ved planlægning og gennemførelse af en sådan øvelse, er det nødvendigt med en klar adskillelse mellem øvelsesplanlæggere (øvelsesledelse) og øvelsestagere. Et par personer skiftede rolle under øvelsen. Dette er uhensigtsmæssigt, da myndighederne (øvelsestagerne) ikke bør have kendskab til øvelsens udvikling.

I de generelle øvelsesbestemmelser var den efterretningsmæssige situation nøje beskrevet. Dette medførte, at efterretningstjenesterne på forhånd havde stor viden om den specifikke terrororganisation, der figurerede i øvelsen. Dette medførte også, at de efterretningsmæssige indspil under øvelsen blev begrænsede. Der anbefales, at man ved fremtidige øvelser begrænser denne forhåndsinformation for senere under øvelsen at indspille supplerende oplysninger.

Information til øvelsesdeltagerne

Hovedparten af myndighederne vurderer, at den information der blev udsendt forud for øvelsen var tilstrækkelig og kom på det rigtige tidspunkt. Det er ligeledes blandt øvelsestagerne den generelle opfattelse, at øvelsesbestemmelserne udgjorde et godt grundlag for den enkelte myndigheds planlægning af øvelsesorganisationen m.v.

De civile myndigheders deltagelse i orienteringsmøderne i august 2003 var generelt beskeden. Ved to af orienteringsmøder deltog kun en repræsentant fra myndigheden.

Generelt synes myndighedernes engagement - med enkelte undtagelser – forud for øvelsen at være lav. Det var til tider vanskeligt for øvelsesplanlægningsgruppen at få tilbagemeldinger fra de potentielle øvelsestagere. Dette medførte bl.a., at der i telefonbogen forekom et betydeligt antal fejlagtige oplysninger.

2. Gennemførelse

Generelt

Tilbagemeldingerne peger på, at der var tale om en god og velgennemført øvelse med gode dilemmaer, der løftede aktuelle problemstillinger op på de strategiske niveauer. Ligeledes bedømmes øvelsesgrundlaget, organisationen og "setup" som professionelt og velfungerede. Indspillene forekom særdeles realistiske.

Øvelsens overordnede formål var at øve de nationale krisestyringsprocedurer, såvel interne som eksterne, med hovedvægt på aktivering/forøgelse af beredskabet samt presse- og informationstjeneste.

Målene var at øve

- Tilrettelæggelse af stabsarbejde i forbindelse med krisestyring, herunder kommunikation og procedurer
- Det nationale samarbejde i forbindelse med en større naturkatastrofe med særlig fokus på gensidig information
- Det nationale samarbejde i forbindelse med en truende terrorkatastrofe
- Afprøvning af den nationale beredskabsplan samt afprøvning af de underliggende plankomplekser
- Procedurer vedrørende trinvis opbygning af indsatsstyrker i forbindelse med en varslet hændelse
- Forhøjelse af beredskabet ved hjemmeværnet af hensyn til muligheden for at tilvejebringe nødvendige bevogningsstyrker
- Presse- og informationstjeneste

Endvidere fremgår det af tilbagemeldingerne, at formålet havde været klart defineret, og at formålet med øvelsen stod klart og at målene vurderes nået.

Øvelsestagerne var generelt meget engagerede og ydede en imponerende indsats under selve øvelsen.

Flere øvelsestagere har peget på, at øvelsen var mere tidskrævende end forventet. Det var fra øvelsesledelsens side meddelt, at varetagelsen af daglige opgaver kunne ske sideløbende med øvelsen. Øvelsens indhold var imidlertid for visse myndigheder så omfattende at dette reelt ikke var muligt. Det er derfor vigtigt, at de øvelsestagende myndigheder under sådanne øvelse afsætter de fornødne ressourcer samt forbereder sig på fleksibelt at kunne regulere niveauet for øvelsesdeltagelse.

Koordination og informationsudveksling mellem øvelsestagerne

Der var under øvelsen flere eksempler på, at koordination og information mellem øvelsestagerne ikke fungerede optimalt. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der under øvelsen ikke var et politisk pres på øvelsestagere.

Det bør fremhæves, at alle myndigheder har et ansvar for at sikre den nødvendige vidensdeling.

Det er øvelsestagerens opfattelse, at orienterings- og koordinationsmøder inden for den civile sektors beredskab var en god kilde til gensidig information og koordination. Det bør nærmere overvejes hvordan disse møder tidsmæssigt skal afholdes i forhold til møderne i Kriseberedskabsgruppen. Det bør endvidere overvejes om, der skal udsen-

des beslutningsreferater fra møderne i Kriseberedskabsgruppen, således at myndigheder, der ikke er repræsenteret i denne gruppe, også orienteres.

Drejebog/indspil

Der viste sig under øvelsen et behov for en relativt detaljeret opgørelse over indsatte og rådige ressourcer ved de underlagte myndigheder, der primært blev spillet af øvelsesledelsen. Dette behov burde, set i lyset af begrænsede indspilsressourcer, have været forudset i drejebogen.

Det efterretningsmæssige grundlag

Det efterretningsmæssige grundlag var indledningsvis på tilfredsstillende niveau og fremstod gennemarbejdet og øvelsesrealistisk.

Der peges på, at det efterretningsmæssige grundlag i en reel situation ville være tilvejebragt ved efterretningstjenesternes løbende rapporteringer, hvilket ikke var muligt under øvelsen på grund af manglende kommunikationsmidler til klassificeret materiale.

Omfanget af terrorgruppens aktiviteter bør overvejes, idet et angreb på tre hovedstæder i NATO-lande, samt et andet lands hovedstad kan bringe den nationale øvelse ud af balance. I den forbindelse manglede det internationale spil.

Øvelsestagere

Øvelsestagere i Krisestyringsøvelsen var primært Kriseberedskabsgruppen under Statsministeriet samt relevante ministerier og styrelser m.fl. på det centrale niveau.

Enkelte myndigheder havde dog valgt sideløbende med den nationale øvelse at afholde regionale/lokale øvelser. Dette forhold gav dog anledning til misforståelser, dels under øvelsesplanlægningen, dels under selve afviklingen af øvelsen.

For at undgå øvelsetekniske problemer som følge af ukoordineret spil fra det decentrale niveau, bør der alene øves et niveau ad gangen.

Decentrale svarceller

Der var uklarhed i forhold til opgavesnittet mellem de decentrale "svarceller" og øvelsesledelsens "indspil/svarcelle". Enkelte decentrale svarceller havde under øvelsens første dag misforstået rollen og agerede som spillere i øvelsen.

På grund af flaskehalsproblemer ved den centrale svarcelle blev der i konsekvens heraf meddelt tilladelse til at øvelsestagerne kontaktede de decentrale svarceller direkte.

Der er således behov for, at de decentrale svarceller er repræsenteret i indspil/svarcellen, hvilket indebærer, at øvelsestage kun skal kontakte indspil/svarcellen.

Øvelsesmetode

Den valgte øvelsesmetode med bl.a. "lead-in" hændelsen og anvendelsen af en øvelseshjemmeside fremhæves som meget positivt.

"Lead-in" hændelsen, der foregik som en ekstraordinær TV-avis i forbindelse med den forestående orkan i Danmark blev meget positivt modtaget. Metoden var god, fordi den bragte øvelsestage med ind i øvelsen og fik det til at synes realistisk.

Hjemmeside

Anvendelse af en øvelseshjemmeside vurderes meget hensigtsmæssig og afspejler klart den ændring i informationsanvendelsen der er sket.

Der bør skabes bedre overblik på siden, ligesom aviser og telegramnyheder bør overvejes ændret til en "løbende nyhedstjeneste".

Der var et ønske om, at informationssøgningen via Internettet burde ske som i virkelighedens verden, hvor nyhedssiderne opdateres løbende. Herudover er radio og TV ligeledes den kilde, myndigheder m.fl. i bruger til at holde sig løbende orienteret i katastrofetilfælde m.v.

Det bør overvejes om hjemmesiden kan anvendes som en løbende informationskilde med mulighed for at afspille radio- og TV-optagelser.

Det er generelt opfattelsen, at myndighederne bør anvende hjemmesiden mere aktivt til pressemeddelelser, borgerinformation m.v.

Presse

Indledningsvis bemærkes det, at "pressen", fra øvelsesledelsens side, var anmodet om ikke at overspille den kritiske rolle.

Det er generelt øvelsestageernes opfattelse, at presset fra politisk side og fra pressen var urealistisk lav. Det er bemærket, at såfremt pressen havde været mere udfarende kunne antallet af hændelser have været begrænset. Et større modspil fra pressens side havde været ønskeligt og realistisk.

Herudover har en enkelt myndighed peget på, at den opstillede presseorganisation ikke synes at have været dimensioneret til at kunne sætte centraladministrationen under et sådant pres, der må vurderes at være tilfældet i en reel situation.

Flertallet af myndighederne anfører, at samspillet med pressen fungerede godt. Hjemmesidekonceptet var ligeledes godt, men pressecellen bør udbygges med flere pressehenvendelser der kan give et lidt mere realistisk indtryk af medietrykket. Under øvelsen afhang graden af information udelukkende af de pressemeddelelser og anden borgerinformation, der blev udsendt, hvilket giver et noget fordrejet billede af virkeligheden.

Flere myndigheder har peget på, at den overvejende del af informationsmængden i en reel situation ville være kommet via TV og radio og at disse medier til en vis grad ville have opfyldt behovet for information under øvelsen.

Det skal hertil bemærkes, at anvendelse af radio og TV-udsendelser under øvelsen forudsætter et meget stort presse-set-up og kræver samtidig at øvelsstage er mere åbne for anvendelsen af pressen end det viste sig under denne øvelse.

Tilbagemeldinger fra pressecellen

Generelt var øvelsens første dag meget træg. Meget få myndigheder var klar til at kommunikere med medierne i timerne efter øvelsesstart. Et samlet overblik over situationen var ikke mulig at få ved centrale myndigheder. Der blev dog indkaldt til pressekonference ved politiet i Korsør (ej afholdt – men supponeret), men et sådant informerer normalt kun om den specifikke hændelse og ikke om det fremadrettede arbejde. I denne fase ville interessante emner være infrastrukturen i Danmark, forsyninger Øst/Vest, privattransport kontra erhvervstransport etc.

Enkelte myndigheder med centralt ansvar i forhold til infrastrukturen i Danmark, var yderst tilbageholdende med hensyn til information om skaderne eller det fremadrettede arbejde. Der var ikke klare udmeldinger om begrænsninger i færdslen mellem øst og vest. Informationen på dette område blev ikke væsentligt forbedret under øvelsen.

Generelt blev medierne ikke brugt til at informere borgerne og der var begrænset samarbejdsvilje, når medierne kontaktede centrale myndigheder.

Pressecellen vurderer, at såfremt Danmark rammes af et terroranslag, så vil pressen formidle myndighedernes budskaber i udstrakt grad. Dette forudsætter dog at myndighederne har viljen til at bruge medierne. Forventningen om et samspil, bygges på de

amerikanske mediers dækning efter 11. september. Medierne i USA samarbejdede i udstrakt grad med myndighederne i tiden efter.

På øvelsens anden dag var myndighederne blevet opmærksomme på behovet for en aktiv indsats kommunikationsmæssigt. Der blev dog brugt, for den almindelige borger, uklare udtryk; eksempelvis kender ikke mange danskere regionsbegrebet. I beredskabsmeddelelser, pressemeddelelser etc., kan der med fordel bruges kommune, amtsgrænser eller lignende. Det væsentlige er, at borgeren klart kan identificere sig med de geografiske henvisninger i tekster.

Der blev gennemført flere pressemøder og interview via telefon, og flere myndigheder var meget opmærksomme på at skabe tryghed/klarhed. I forbindelse med mediernes dækning, kunne flere myndigheder med fordel have CV og foto af nøglepersoner klargjort eller tilgængelige, således at medier kan få information om de mennesker, der styrer og koordinerer Danmark i kriser.

Når der indkaldes til møder hvor totalforsvaret informerer, er det væsentligt at alle komponenter i totalforsvaret stiller til pressemøde.

Øvelsens tredje dag viste, at myndighederne i højere grad tænkte kommunikation. Det skal særligt fremhæves, at en enkelt styrelse afprøvede grænser overfor medierne. Personen forsøgte at påvirke journalisten til at ændre artiklen, hvilket dog ikke lykkedes. På tilbagemelding til personen, sagde denne, at dette var bevidst for afprøve grænser samt teste egen vilje over for medier. Dette var eneste eksempel på, hvor pressecellen blev brugt til at finde grænser og udvikle kommunikation. Det anbefales, at andre gør dette i lignende øvelser, da et lukket "web-medie" er en gratis legeplads.

Pressecellens generelle betragtninger i øvelsesforløbet

Myndighederne kan med fordel skrive i et mere enkelt sprog og anvende udtryk som er almindeligt kendte.

Myndighederne kan med fordel koordinere en fælles overordnet udmelding fra et centralt sted. Såfremt man ønsker et centralt pressecenter i større kriser, kunne styrelser udsende presseforbindelsesofficerer til pressecenteret. Det var således muligt for medier, at få koordineret information fra et sted.

Det kan anbefales, såfremt der vælges en central talsmand, at denne er kendt i offentligheden, da dette skaber tryghed.

Øvelsen har således vist et behov for en forud fastlagt overordnet informationsstrategi.

Kommunikation

Generelt

Kommunikationen mellem øvelsesledelsen og øvelsestagere gennemførtes som udgangspunkt via Internet suppleret med telefon og telefax. Det valgte kommunikationsvej for de enkelte indspil var afhængig af den myndighed der var "indspiller" og dennes daglige kommunikationsanvendelse.

Kommunikationstest

Øvelsesledelsen afholdte fredag den 30. oktober 2003 om eftermiddagen en kommunikationstest på de telefon- og telefaxnumre, der fremgik af den udsendte telefonbog. Under testen blev det klart, at flere myndigheder ikke havde gennemgået egne oplysninger og fremsendt rettelser til telefonbogen.

Klassificerede informationer

Der var grundlæggende lagt op til, at øvelsen ikke skulle indeholde klassificerede oplysninger, hvorfor der fra øvelsesledelsens side ikke var taget højde for behovet for afsendelse og modtagelse af klassificeret materiale. Øvelsesledelsen rådede således ikke over kommunikationsmidler til modtagelse af sådant materiale.

Øvelsesledelsen burde ikke have tilkendegivet, at kommunikationscentre til modtagelse af klassificeret materiale ikke skulle være bemandede.

Det blev konstateret, at ikke alle myndigheder tog hensyn til klassifikation (om end øvelsesmæssig) i deres valg af kommunikationsmedie. Der blev således konstateret forsendelse af klassificeret materiale på et uklassificeret medie.

Det vurderes, at hvis alle havde benyttet de kommunikationsmidler der var påtænkt, ville behovet for et krisestyringsnetværk være blevet understreget. I stedet blev der anvendt uklassificerede signalmidler, hvilket i mange tilfælde gav et fejlagtigt billede af en smidig kommunikation.

Øvelsen har således givet anledning til at sætte fokus på behovet for et effektivt og sikret kommunikations- og informationsnetværk mellem hovedaktørerne i det nationale beredskab.

3. Erfaringer med den nationale beredskabsplan

Myndighederne synes at have forholdt sig til og anvendt dele af den nationale beredskabsplan.

Ud fra et efterretningsmæssigt synspunkt giver de fem nye trusselsniveauer en bedre mulighed for at nuancere truslen end de hidtil anvendte niveauer. Enkelte tilbagemeldinger peger i retning af, at der er behov for en justering af formuleringerne omkring øverste trusselsniveau (rød svarende til specifik trussel), således at dette niveau lettere kan aktiveres.

Det bør endelig overvejes om man ønsker at melde de nationale beredskabsniveauer (herunder farverne) ud til befolkningen, således at de kan anvendes offentligt i en krisesituation.

Der synes at mangle beredskabsforanstaltninger inden for områderne kemisk og biologisk beredskab, hvilket bør undersøges nærmere, ligesom planen bør indeholde et særskilt kapitel om kommunikation (kommunikationsvejledning/-bestemmelser, hvem kan kommunikere med hvem via hvilket medie, prioritetsangivelser af kommunikation, etc.).

En tilbagemelding peger på, at et fastsat trusselsniveau og beredskabsniveau klart bør fastlægges i en indstilling til Embedsmandsudvalget for Sikkerhedsspørgsmål/Regeringens Sikkerhedsudvalg og herefter meldes ud til de relevante myndigheder.

Det er bemærket, at beredskabsniveauerne i National Beredskabsplan, 1. arbejdsudkast oktober 2003 er vanskelige at anvende intuitivt idet det ikke er klart, hvad indholdet er. Det er således vanskeligt at vurdere, hvilke tiltag et givet beredskabsniveau bør føre til.

Afprøvningen af planen understregede bl.a. behovet for yderligere udvikling af de indeholdte trusselsniveauer og deres anvendelse.

4. Sammenfattende fremadrettede anbefalinger

Flere myndigheder peger på, at fremtidige øvelser med fordel kan fokusere på færre hændelser og forsøge at sikre en større detaljeringsgrad i forhold til kommunikation i den samlede krisestyringsorganisation samt samarbejde og koordinationen mellem de deltagende styrelser og myndigheder. Inddragelse af de lavere niveauer kan med fordel ske i rammen af de regionale krisestyringsøvelser.

De kommunikationsmæssige problemstillinger der fremkom under øvelsen, viste, at visse myndigheder ikke havde de fornødne kommunikationsmidler for så vidt angår

modtagelse og afsendelse af klassificeret materiale. På denne baggrund bør myndighederne således afklare kommunikationsveje og muligheder inden for eget område med henblik på at etablere sikker formidling af information. Myndighederne bør forsøge aktivt at anvende eksterne medier til formidling af budskaber parallelt med anvendelse af egne medier.

Myndighederne bør endvidere ajourføre egne beredskabsplaner bl.a. med henblik på optimering samt muligt samarbejde med andre myndigheder m.fl.

Det anbefales, at myndighederne som opfølgning på egne erfaringer under KRISØV 2003, ultimo 2004 gennemfører mindre interne stabs- eller dilemmaøvelser el. lign.

Det anbefales, at Kriseberedskabsgruppen snarest træffer principbeslutning om gennemførelse af en national krisestyringsøvelse i 2005. Øvelsesledelsen for krisestyringsøvelse 2003 skal konkret anbefale, at en sådan øvelse afholdes medio 2005 som en national beredskabsøvelse, der fokuserer på procedurer i forbindelse med krisestyringsforanstaltninger ved teknologiske katastrofer og sikkerhedstruende hændelser.

Der vedlægges som bilag et udkast til øvelsesdirektiv. Det bemærkes, at de generelle planlægningsomkostninger (dvs. driftsomkostningerne til øvelsesplanlægningsgruppen/øvelsesledelsen) forventes at være ca. 150-200.000 kr. (planlægning) og ca. 100.000 (gennemførelse). Udarbejdelse af de overordnede scenarier bør igangsættes snarest med henblik på udarbejdelse af drejebog i efteråret 2004 til foråret 2005. Udarbejdelse af de overordnede scenarier indebærer kun begrænsede udgifter.

Udkast

Øvelsesdirektiv

for

Krisestyringsøvelse 2005 (KRISØV 2005)

1. Generelt

Krisestyringsøvelse 2005 (KRISØV 2005) gennemføres i perioden ... – ... 2005 som en national beredskabsøvelse, der fokuserer på procedurer i forbindelse med krisestyringsforanstaltninger ved teknologiske katastrofer og sikkerhedstruende hændelser.

Øvelsestagere er Kriseberedskabsgruppen under Statsministeriet samt relevante ministerier og styrelser m.fl. på det centrale niveau. I øvelsesperioden forventes afholdt flere møder i Kriseberedskabsgruppen.

Øvelsen gennemføres som en døgnøvelse i perioden ...dag den ... 2005 kl. ... til ...dag den ... 2005 kl. .... Da aktivitetsniveauet under øvelsen kan variere, må de øvelsestagende myndigheder være forberedt på fleksibelt at kunne regulere niveauet for øvelsesdeltagelse.

Øvelsen ledes af en Øvelsesledelse, der sammensættes af repræsentanter fra Forsvarskommandoen, Beredskabsstyrelsen og Rigspolitechefen samt repræsentanter fra udvalgte myndigheder.

Øvelsesledelsen står for planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af øvelsen.

2. Overordnet formål

At øve de nationale stabs- og krisestyringsprocedurer med hovedvægt på tværgående koordination og samarbejde samt myndighedernes presse- og informationstjeneste.

3. Mål

At øve:

- Central krisestyring og tværgående koordination mellem beredskabsmyndigheder.
- Tilrettelæggelse af myndighedernes stabsarbejde i forbindelse med krisehåndtering, kommunikation og procedurer, herunder forsendelse og håndtering af klassificerede oplysninger.
- Det nationale samarbejde i forbindelse med udsigt til øget sikkerhedstruende aktivitet.
- Det nationale samarbejde i forbindelse med udsigt til en øget terroraktivitet.
- Anvendelse af den nationale beredskabsplan samt afprøvning af de underliggende plankomplekser.
- Presse- og informationstjeneste, herunder borgerinformation.
- Elementer af det internationale samarbejde.

4. Scenario

Der planlægges for selvstændige hovedscenarier med vægten lagt på at øve stabsprocedurer i forbindelse med:

- Forhold i forbindelse med teknologiske katastrofer
- Forhold ved sikkerhedstruende hændelser i eller uden for Danmark

Ved øvelsens begyndelse varetager øvelsestagerne deres normale daglige funktioner. Udgangssituation og eventuelt forhøjet beredskab vil fremgå af øvelsesbestemmelserne.

5. Planlægning og tilrettelæggelse af øvelsen

Planlægning og tilrettelæggelse af øvelsen varetages af Øvelsesledelsen. Herudover vil Øvelsesledelsen anmode et antal repræsentanter fra centrale og decentrale myndigheder, til at bistå øvelsesledelsen med planlægningen og udviklingen af de enkelte hændelser. Disse repræsentanter vil under øvelsen indgå som en kontrolstab. Øvrige repræsentanter kan indgå på ad hoc basis.

6. Økonomi

Deltagende myndigheder m.fl. afholder egne udgifter i forbindelse med planlægning og deltagelse i øvelsen, herunder eventuel deltagelse i møder og seminarer i forbindelse med øvelsesplanlægningen.

Øvelsesledelsens udgifter (drift) til planlægning og gennemførelse af øvelsen afholdes ligeligt mellem Beredskabsstyrelsen, Forsvarskommandoen og Rigspolitichefen.

7. Evaluering af øvelsen

Hver deltagende myndighed m.v. fremsender senest to uger efter øvelsens afslutning en kortfattet evalueringsrapport, der indeholder deltagernes øvelseserfaringer (lessons learned) samt eventuelle bemærkninger vedrørende øvelsens planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse.

Øvelsesledelsen udsender på grundlag af de modtagne rapporter en samlet evalueringsrapport for øvelsen.